«La majoria dels estiuejants del XIX a la Cerdanya tenien arrels a la comarca»

▶ Sandra Adam ha publicat a Efadós una recerca de sis anys sobre el turisme cerdà, amb 280 fotografies

EL LLIBRE

L'ESTIUEIG A LA CERDANYA
URBANISME, CULTURA I LLEURE DES DEL 1850

AUTORA
Sandra Adam

EFADÓS. 200 PÀG. 33 EUROS

L'escriptora Sandra Adam fullejant «L'estiueig a la Cerdanya» amb el llac de Puigcerdà al fons ALBERT LIJARCIO

ALBERT LIJARCIO / ACN. PUIGCERDÀ

■ L'escriptora puigcerdanesa Sandra Adam ha publicat en un llibre la recerca duta a terme durant sis anys sobre els inicis del turisme a la comarca, a la segona meitat del segle XIX. «Corre el mite que els estiuejants són gent de Barcelona que escullen la Cerdanya perquè sí, i el que he aconseguit demostrar amb la recerca que he fet al llarg dels anys és que la majoria d'ells hi tenien arrels», explica l'autora de l'obra *L'estiueig a la Cerdanya. Urbanisme, cultura i lleure des del 1850,* editada per Efadós. Fruit d'aquest treball també ha pogut constatar que hi havia un turisme sanitari a la comarca, sobretot de persones amb patologies respiratòries o a la pell, que triaven aquesta part del Pirineu com una alternativa a Suïssa.

Adam explica que molts dels visitants que va tenir la Cerdanya als estius de finals del segle XIX són fills de la comarca que havien marxat a fora i decidien tornar-hi de vacances. A més, les seves estades van contribuir a la transformació urbanística de Puigcerdà i altres localitats de la comarca, que es van anar eixamplant. Tot plegat ho ha pogut constatar resseguint la premsa escrita de l'època i a través de fonts familiars, a més de documentació que es conserva en diversos arxius, com ara l'Arxiu Nacional de Catalunya i el Comarcal de la Cerdanya.

El llibre conté unes 280 fotografies, on es poden veure quines opcions de lleure hi havia a l'època o algunes de les obres de comunicació que s'hi van dur a terme. En aquest sentit, l'autora explica que l'arribada per la collada de Toses es feia amb bestiar i carruatges, i era molt complicada: «Els testimonis diuen que arribaven plens de pols i amb un mal d'esquena del qual trigaven tres dies a recuperar-se», comenta. A més, explica que era habitual que els estiuejants arribessin per Sant Joan i es quedessin a la comarca fins al mes d'octubre. Tot i això, en diversos casos, el marit deixava l'esposa i els fills i continuava anant a treballar a Barcelona.

> Les persones amb patologies respiratòries o a la pell triaven la comarca com una alternativa a Suïssa

L'escriptora explica que les famílies residents solien llogar-los habitacions i que, posteriorment, els visitants optaven per comprar un terreny i construir-s'hi una casa. A banda de l'època estival, també era freqüent que busquessin refugi a la comarca en períodes d'epidèmies. A més, els que venien amb l'objectiu de millorar la seva salut feien banys de sol, aigua o aire, tenint en compte que per a la burgesia catalana era més fàcil anar al Pirineu que desplaçar-se fins a Suïssa, on, afegeix Adam, només uns quants s'ho podien permetre.